

2245

72 2245

**GOZDARSKI
IN LESNOINDUSTRIJSKI
PRIROČNIK**

T A B L I C E

ZALOŽBA »KMEČKA KNJIGA«
V LJUBLJANI

STROKOVNA IN ZNANSTVENA DELA
GOZDARSKEGA INSTITUTA SLOVENIJE

**GOZDARSKI
IN LESNOINDUSTRIJSKI
PRIROČNIK**

I. DEL

T A B L I C E

LJUBLJANA 1952

P R E D G O V O R

Pričujoča knjižica je prvi, tabelarni del gozdarskega in lesnoindustrijskega priročnika, ki ga pripravlja Gozdarski inštitut Slovenije. V njej so zbrane predvsem dendrometrijske tablice; posebne tablice iz drugih vej gozdarstva in lesne industrije bodo izšle med besedilom v tekstovnem delu priročnika.

Potrebo po tej knjižici je narekovalo pomanjkanje dela v slovenskem gozdarskem slovstvu, ki bi združevalo vse važnejše dendrometrijske tablice. Izšlo je sicer že nekaj tablic za izmero lesa in sestojev, toda te so raztresene po raznih knjižicah in je njih uporaba v gozdarski in lesnoindustrijski praksi otežkočena. Ta knjižica naj bi zamašila vrzel, ki je v taksaciji, izkoriščanju gozdov, na lesnih obratih ter v gozdarskem in lesnoindustrijskem šolstvu postajala vedno občutnejša.

Tablice, ki so objavljene v pričujoči knjižici, so povzete iz raznih tujih virov, pri čemer smo skušali izbrati tiste, ki našim razmeram po naših domnevah najboljše ustrezajo. Z izvirnimi, iz domačih razmer vzetimi in znanstveno obdelanimi tablicami dela še nismo mogli obogatiti, ker se je gozdarska znanost pričela v Sloveniji razvijati šele po vojni in v tako kratkem času ni mogla končati dolgoletnih in obsežnih del, ki jih sestava takšnih tablic zahteva; tu jo čaka še široko, hvaležno polje dela. Tudi želji, da se v tablicah posveti več pozornosti prebiralnim gozdovom, ki pokrivajo skoraj 2/3 naše gozdne površine, smo mogli le delno ustreči, in sicer s švicarskimi tablicami za oblikovne višine

v prebiralnih gozdovih in s stalnimi deblovnicami za urejanje prebiralnih gozdov po kontrolni metodi. Tujih podatkov o optimalni zalogi lesa in njeni strukturi v prebiralnih gozdovih, o prirastku lesa v teh gozdovih itd. nismo vnesli v knjižico, ker so naši prebiralni gozdovi še premalo raziskani in bi nas nekontrolirana uporaba teh podatkov mogla zavesti v grobe napake.

Ne glede na te pomanjkljivosti, ki spremljajo več ali manj vsa podobna dela, bodo tablice zelo važen pripomoček v naši taksaciji, v izkoriščanju naših gozdov ter v našem gozdarskem in lesnoindustrijskem šolstvu, ki ga ne bo mogel pogrešati noben logar in manipulant, noben gozdarski in lesnoindustrijski tehnik ter noben gozdarski inženir.

Glavno delo na pripravi in obdelavi gradiva je opravil odgovorni urednik ing. Martin Čokl. S svojimi nasveti in na druge načine pa so pri delu plodno sodelovali dr. ing. Rudolf Pipan, ing. Franjo Sgerm, ing. Miran Brinar, ing. Lojze Žumer in ing. Rudolf Cividini. Vsem, ki so kakor koli pripomogli k izidu teh tablic, se na tem mestu najtopleje zahvaljujemo.

V Ljubljani, novembra 1951.

Uredniški odbor

V S E B I N A

Mere	7—16
Dolžinske, površinske, prostorninske in votle mere	7—12
Metrске mere	7—8
Dunajske mere	8
Preračunavanje oralov v hektare in obratno	9
Preračunavanje kvadratnih sežnjev v kvadrat. metre	9
Beneške mere (dolžinske)	10
Angleško-ameriške mere	10
Preračunavanje metrskih mer v angleške in obratno	11—12
Mere za težo	13
Kilogramske mere	13
Stare in tuje mere	13
Tehnične mere	13—16
Preračunavanje stopinj v odstotke	16
Preračunavanje odstotkov v stopinje in minute	16
Iz fizike in matematike	17—49
Specifične teže nekaterih snovi	17—18
Prostorninska teža lesa	18
Teža gozdno suhih drv	19
Činitelji premene in teža lesnih izdelkov	20—21
Ogrevna moč lesa in nekaterih goriv	22
Važna števila	22
Običajna merila	23
Preračunavanje poševno merjenih dolžin v vodoravne	24
Osnovni obrazci za like in telesa	25—31
Trigonometrične funkcije	31—32
Obrazci iz aritmetike	33
Obrestnoobrestni obrazci	34—36
Matematične označbe	37
Obrestnoobrestne tablice	38—49
Tablice za premere, obsege in temeljnice	50—77
Obseg za dani premer in obratno	51
Temeljnice	52—53
Kubno-temeljnične tablice	54—77

Tablice za izmero lesa	78—94
Letve in gredice	79
Grede	80
Najmanjši premeri okrog. lesa za grede danega profila	81
Krajniki	82
Furnir, plošče, parketi, deske, plohi	83
Pragi	83
Hlodi	84—89
Hmeljevke in rante	90
Tanek tehnični les	91
Zloženi les	92
Spreminjanje kubnih metrov v prostorne metre	93
Vsebina ogljarske kope	94
Tablice za izmero drevesa	95—141
Deblovnice za bukev, hrast, smreko, jelko, rdeči bor, črni bor	97—121
Tanka vejevina (bukev, hrast, smreka, jelka, bor)	121—126
Oblikovna števila za smreko, jelko, bukev, bor	127
Oblikovne višine za smreko (enodobni, prebiralni sestoj), jelko (enodobni, prebiralni sestoj), bor, macesen, bukev, hrast, jesen, jelšo, brezo	128—136
Tablice za padec debelnega premera za bukev, hrast, jelko, smreko, bor, macesen	137—141
Stalne deblovnice v silvah za urejanje gozdov	142—144
Stalne deblovnice za 1 cm debelinske stopnje	142
Stalne deblovnice za 5 cm debelinske stopnje od 10 cm navzgor z mnogokratniki	143
Stalne deblovnice za 5 cm debelinske stopnje od 7,5 cm navzgor z mnogokratniki	144
Tablice prirastka in donosov za brezo, bukev (močnejše, zmerno redčenje), hrast, jesen, smreko, jelko, bor	145—213
Sestojna oblikovna števila in oblikovne višine za brezo, jesen, bukev, hrast, jelšo, smreko, jelko, bor	208—213
Tablice za gozdne sortimente	214—221
Gozdni sortimenti po debelinskih razredih za hrast (v nižavju, gričevju), bukev, smreko, bor	215—219
Odstotki skorje	220
Panjevina	220
Lesni odpadki in usušitev lesa v gozdu	221

LESNI ODPADKI IN USUŠITEV LESA V GOZDU

Podsekovanje	0,7— 3 ^o / _o lesne mase
Podžagovanje	0,3—0,5 lesne mase
Prirobek	0,2—0,3 lesne mase
Skorja: bukev in drugi listavci s tanko skorjo	4 ^o / _o lesne mase
hrast in drugi listavci z debelo skorjo	7—20 ^o / _o lesne mase
smreka	8—12 ^o / _o lesne mase
jelka	8—13 ^o / _o lesne mase
bor	7,4—11 ^o / _o lesne mase
macesen	15—18 ^o / _o lesne mase
Usušitev (od svežega do gozdno suhega lesa):	
zelo trdi lesovi	2,9 ^o / _o lesne mase
trdi lesovi	2,1 ^o / _o lesne mase
mehki lesovi	1,3 ^o / _o lesne mase